

Beste Groei&Bloeiërs,

Wat een heerlijke lange zomer hebben wij gehad dit jaar. Een zomer vol met mogelijkheden om 50 prachtige tuinen door heel Friesland gratis te bezoeken. Wij willen de eigenaren van de 12 tuinen van onze afdeling bedanken voor de gastvrijheid en het openstellen van hun tuin. Toch prachtig dat meer dan 80 bezoekers geteld zijn in enkele van deze tuinen op 1 dag!

En dan nu over op het najaarsprogramma. Wij zien u graag op de lezingen, workshops en kennisdelingsmiddagen.

Lees meer in deze nieuwsbrief! Graag tot ziens!

Groetjes van Yda, Romkje, Helma en Marion



Agenda activiteiten NO Friesland

- * 10 oktober Workshop bollenmand
- * 5 november Kennisdeling: Kettingzagen in Hurdegaryp
- * 14 november Lezing "Planten en bomen voor bijen" door Jan Willem Zwart
- * 12 december Kerstworkshop
- * 19 december Lezing "Engelse tuinen, deel 2, 3D presentatie door Piet Boersma
- * 6 februari Jaarvergadering en aansluitend lezing "10 jaar stinzenplanten in Stiens" door Willem en Trudy van Riemsdijk-Zandee"
- * 13 maart Lezing "Vaste planten voor elke situatie" door Brian Kabbes
- * 18 maart Kennisdeling Afkoppelen regenpijp en creëren van een Wadi"
- * 27 maart Voorjaars- en paasworkshop
- * 22 april Plantjeruil
- * 1 mei Workshop hanging basket

Alle activiteiten zijn onder voorbehoud van (nieuwe) maatregelen met betrekking tot Covid-19. Als er maatregelen worden afgekondigd door de overheid die het houden van activiteiten beperken of verbieden, berichten we hierover op onze [site](#)



Kennisdeling "Kettingzagen"

Onderwerp: Workshop Kettingzagen

Wanneer: Zaterdagmiddag 5 november 2022

Locatie: Joh. Bosgra B.V., Rijksstraatweg 139, 9254 DD, Hurdegaryp

Tijd: 13.30-16.00 uur

De workshop vindt plaats bij de firma Joh. Bosgra in samenwerking met de firma Stihl.

Velen van u hebben een kettingzaag, of overwegen om er een aan te schaffen. Dan is het heel belangrijk om u te verdiepen in hoe daar veilig mee om te gaan. In deze cursus zal dan ook uitgebreid aandacht gegeven worden aan basisvaardigheden en veiligheidsaspecten, evenals de beginselen van het slijpen van de ketting. U leert niet hoe u grote bomen om moet halen, daar zijn uitgebreidere cursussen voor.

En om misverstanden te voorkomen, kettingzagen is niet specifiek voor mannen, dus vrouwen.... meld je ook aan. En introducees zijn welkom! Tip: Neem uw (klein)zoon of -dochter die graag tuiniert mee!

Van andere afdelingen heb ik gehoord dat diegene die de workshop geeft dit heel leuk doet.

Voor leden zijn er geen kosten aan verbonden. Niet leden betalen € 2,50 (inclusief thee of koffie en wat lekkers).

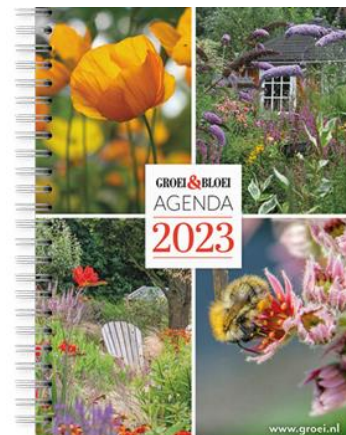
Opgeven uiterlijk voor 28 oktober bij de Secretaris van Groei & Bloei NOF, Marion de Wal info@nofriesland.groei.nl

U krijgt een bevestiging van uw aanmelding via de mail.



Kleurrijke agenda 2023 Groei & Bloei

Wij verloten in de pauze tijdens de lezing van 14 november de prachtige Groei & Bloei Agenda 2023. U kunt deze ook bestellen via de landelijke website



Programma lezingen

Door omstandigheden kon de lezing "Duurzaam moestuinieren op de Jonkershof" door Sabrina Zeddies op 12 september jl. niet doorgaan. Met Sabrina hebben we gezocht naar een nieuwe datum dit najaar, maar dat is niet gelukt. We hebben nu afgesproken dat haar lezing in het seizoen 2023/24 opnieuw wordt geprogrammeerd.

Onderwerp: Lezing "Planten en bomen voor bijen" door Jan Willem Zwart

Wanneer: Maandag 14 november 2022

Waar: Dorpshuis "De Nije Warf", Foarwei 31A, 9113 PA Wouterswoude

Aanvang: 19.45 uur

Entree: Entree is € 3,50 (niet leden € 5,50). Dit is inclusief een kopje koffie of thee.

Jan Willem Zwart, natuurman, voormalig directeur De Kruidhof, tegenwoordig beheerder NP-Schiermonnikoog, Griend en De Slotplaats Bakkeveen, bestuurssecretaris Domnies Toen Pieterburen en bestuurslid Staten & Stinzen, neemt u mee in een boeiende lezing waarin verwondering centraal staat. De avond zal zich kenmerken door de verbinding van natuur met cultuur, tuin en natuur, en vooral praktische toepassing ideeën voor eigen tuin om meer biodiversiteit in de eigen woonomgeving te krijgen. Jan Willem Zwart is groot liefhebber van wilde bijen, maar is ook bijenhouder met enkele kasten honingbijen.



Onderwerp: Lezing "Engelse tuinen deel 2", 3-D presentatie door Piet Boersma

Wanneer: Maandag 19 december 2022

Waar: Dorpshuis "De Nije Warf", Foarwei 31A, 9113 PA Wouterswoude

Aanvang: 19.45 uur

Entree: Entree is € 3,50 (niet leden € 5,50). Dit is inclusief een kopje koffie of thee.



Deze avond reizen we langs kleinere particuliere en minder bekende tuinen in de Cotswolds. We bezoeken o.a. Broughton Castle, Sissinghurst Castle Garden, Pashley Manor, Wyken Hall, Hodges Barn, Glen Chantry, Wisley Garden en Arley Hall.

Bloemschikken



Na de zomer starten we het bloemschikken - bij voldoende deelname - weer op. Onze docent neemt je stapsgewijs mee in het creëren van jouw eigen 'meesterstuk'. Zowel voor beginners als gevorderden!
Datum, locatie, kosten e.d. worden eind oktober op de website gepubliceerd.

Interesse? Meld je vast bij Romkje de Hoop via

dehoop@romkje.frl of 0511-441562.

Graag vermelden of je een beginnende of gevorderde bloemschikker bent.

Je krijgt t.z.t. persoonlijk nadere informatie.

Oproep bloemschikcursus

Het bestuur is op zoek naar een enthousiast lid met bloemschikervaring die het bloemschikken binnen de afdeling wil coördineren. Voor meer informatie kunt je contact opnemen met Marion de Wal, e-mail info@nofriesland.groei.nl.

Workshops

Workshop bollenmand

- Onderwerp:** Bollenmand
Wanneer: Maandag 10 oktober 2022
Waar: Tuincentrum de Triemen, De Triemen 5A 9296 MB Triemen
Aanvang: 19.30-21.30 uur
Kosten: De kosten zijn incl. koffie, thee of chocolademelk en wat lekkers €30,00, niet-leden €35,00. Dit is inclusief een terracotta pot, bollen en grond.
 Neemt u zelf een mand of grote pot mee, dan is het €27,50, niet-leden €30,00.

Een grote terracotta pot vol vrolijke voorjaarsbloeiers waar je maandenlang plezier van hebt. Cheerfulness, Early Sunlight, Abba, Tarda enz. Allemaal klinkende en veelbelovende soorten voor een mooie en langbloeiende bollenmand.

Thuis een bollenmand maken is natuurlijk leuk, maar is het niet veel gezelliger als we dit samen doen op de leuke locatie van kwekerij de Triemen? Hier staat alles voor u klaar, u krijgt alle hulp en uitleg die u nodig hebt. Bovendien kun je in de pauze genieten van een heerlijk kopje koffie, chocolademelk of thee met een heerlijk stuk cake. De mand wordt gevuld volgens het sandwich- of lasagnesysteem. We plaatsten steeds een aantal bollen in een laag en daarop een laag potgrond, op dezelfde manier worden de volgende lagen geplaatst. Tot slot komen er nog viooltjes boven in de mand. Je maakt een ontzettend leuke voorjaarsmand met veel verschillende soorten bollen, waar je door de vrolijke kleuren spontaan vrolijk en blij van wordt!



En dan is het wachten op de eerste tekenen van de lente: zoals een goochelaar de ene na de andere verrassing uit de hoge hoed tovert, komen er straks weken lang de mooiste bloemen tevoorschijn. Vanaf februari tot juni kunt u genieten van bloeiende bloembollen. Daarna kunt u de bollenmand gebruiken voor leuke eenjarige welke weinig eisen stellen, zoals luciferplantje of Bacope. En in de herfst zet u de bollenmand weer buiten, plant er een paar leuke viooltjes bij en begint het opnieuw. Er zijn mensen die al 5 manden hebben en doordat we elk jaar een nieuwe samenstelling maken hebben ze ook vijf verschillende manden. Uiteraard is het wel van belang om de bollen goed te bemesten, zodat er zich goede grote bollen kunnen ontwikkelen.

Voorgaande jaren hebben we erg gezellige avonden gehad met deze workshop, waar we

bovendien ook nog veel tips en weetjes krijgen. Bij voldoende deelname willen we dit jaar weer een organiseren.

Kosten voor Groei en Bloei leden €30,00. Wie zelf een mand of grote pot meeneemt €27,50. Voor niet-leden resp. €35,00/€30,00.

Doet u mee? Opgave bij Romkje de Hoop. Tel. 0511-441562 of e-mail: workshop@detriemen.com

Kerstworkshop

- Onderwerp:** Kerstworkshop
Wanneer: Maandag 12 december 2022
Waar: Tuincentrum de Triemen, De Triemen 5A 9296 MB Triemen
Aanvang: 19.30-21.30 uur
Kosten: De kosten zijn incl. koffie, thee of chocolademelk en wat lekkers €20,00, niet-leden €25,00.

Tijdens deze kerstworkshop gaan we een moderne kerstschikking maken van natuurlijke materialen. Maar ook maken we gebruik van kleurige kerstballen, bloemen en kerstverlichting.

De basisvorm is na de kerst in elk seizoen bruikbaar en is daardoor een prachtige basis voor veel bloemstukken.

Deze basisvorm gaan we bekleden met kerstgroen en kersttakjes, welke aanwezig zijn. Om u niet alvast een beeld te geven van wat we precies gaan maken maar om uw fantasie even te prikkelen, werken we niet met een voorbeeldstuk. We kunnen wel zeggen dat u aan het eind van de avond een prachtig bloemstuk hebt gemaakt, geheel naar eigen smaak aangekleed.

Wij zorgen voor het basismateriaal zoals groen, takken etc. En natuurlijk de vorm, oasis, draad etc.

Een week voor opgave krijgt u een duidelijke instructie over de materialen welke u zelf mee kunt nemen.

Onder het genot van een kop koffie, thee of chocolademelk en cake, maken we er een gezellige avond van.

Doet u mee? U kunt zich opgeven bij Romkje de Hoop, tel. 0511-441562 of e-mail workshop@detriemen.com



Tuinen struinen 2022, excursies

Excursie Tuinfleur en Tuingoed Foltz 1 oktober 2022

Tuinfleur! <http://www.tuinfleur.nl/>

Deze tuin is gelegen aan de oever van het Oldambtmeer, 5 km van Winschoten. Deze verrassende diepe tuin beslaat 6000 m² en omvat 12 tuinkamers waarin duizenden bloembollen, diverse bloeiende vaste planten en een bijzondere collectie van sneeuwkllokjes te vinden zijn.

Deze tuin bestaat uit verschillende onderdelen:

- * Borders met plantencompositie op kleur
- * Een grote natuurlijke vijver
- * Een hagentuin
- * Een beeldentuin
- * Varen en hostatuin met meer dan 600 verschillende soorten hosta's
- * Een rariteitentuin vol met zeldzame schaduwplanten
- * Een meandertuin met bijzondere struiken en bomen
- * Een omlijsting door 3.5 km aan beukenhaag
- * Een verhoogd terras met uitzicht op het Oldambtmeer

Kortom, een bezoek meer dan waard!



Van april tot oktober 2022 staan er in de beeldentuin van Tuinfleur dit seizoen beelden van Loet van Veen uit Heerhugowaard. Loet van Veen, de gerenommeerde kunstenaar (woonachtig in Heerhugowaard) maakt prachtige bronzen beelden. Hij haalt zijn inspiratie vaak uit vogels in de lucht maar ook door vlinders en vrouwen. Zijn werk is overal over de wereld te vinden van Engeland tot Nieuw-Zeeland.

Tuingoed Foltz Meeden <http://www.tuingoedfoltz.nl/>

Bij Tuingoed Foltz vinden we prachtige tuinen en een bijzondere sfeer. Maar bovenal een zeer gespecialiseerde kwekerij met een breed aanbod vaste planten, siergrassen, jungleplanten, varens, kruiden en eenjarigen. Ze hebben unieke collecties Salvia en Echinacea, Epimedium, Colocasia, Clematis, Geranium, Dahlia, Hosta, Arisaema, boomvarens en andere bijzondere schaduwplanten en botanische rariteiten.

Verder een tuinwinkel met potterie, zaden, ambachtelijk tuingereedschap en kastanje houten hekwerk. Een brocanterie met oude ornamenten, beelden, kristallampen, serviezen en tuintafels. Een plek om te genieten. Van de tuinen, het enorme plantenaanbod, de sfeer en de rust. We krijgen hier naast koffie/thee/koek een introductie en een rondleiding.

Vertrek: 8.30 uur, eindtijd +/- 17.30 uur

Kosten: +/- €27,50 (is inclusief entrees, koffie, rondleiding en carpoolkosten). Overige kosten zijn voor eigen rekening. Lunch: ieder neemt zijn/haar eigen lunchpakket mee.

De deelnemers zijn inmiddels via de mail geïnformeerd.

Wist u dat...

- * Heeft u een nieuw emailadres? Wilt u dit dan doorgeven aan Romke Sibma van de ledenadministratie. Email: r.sibma2@knid.nl? Alvast bedankt!
- * Het bestuur op zoek is naar een enthousiast lid met bloemschikervaring die het bloemschikken binnen de afdeling wil coördineren? Voor meer informatie kunt je contact opnemen met Marion de Wal, e-mail info@nofriesland.groei.nl.
- * [Op de landelijke site van Groei en Bloei staan tuintips en wat je in de tuin kunt doen in september](#). Behalve Pionen en Helleborus verplanten, kunt u ook nog rozen stekken

Groei&Bloei 150 jaar!



In 2022 bestaat Groei & Bloei 150 jaar! Dat vieren we dit jaar met activiteiten, acties, bijeenkomsten, publicaties en verrassingen ... Hou onze landelijke site, <https://www.groei.nl/actueel/nieuws/groei-bloei-150-jaar> in de gaten voor het laatste nieuws.

Ter ere van het jubileum is er een nieuwe tulp ontwikkeld, de zacht oranje tuintulp Tulipa 'Groei & Bloei 150'. Deze jubileumtulp werd gedoopt door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix op 25 mei 2022 samen met Willem Poppe, het jongste lid van de vereniging Tulipa 'Groei en Bloei 150'.

Jubileumtulp



De nieuwe Triumphtulp 'Groei & Bloei 150' met een zacht oranje, zalmachtige kleur is aangeboden ter gelegenheid van het bijzondere jubileum. De bloemblaadjes ontvouwen zich tijdens de bloeitijd in de tuin (april-mei) maximaal. Ze hebben dan een diameter van 8 cm. Aan de steel (60 cm.) zit heldergroen, opstaand blad. De nieuwe bloem is voortgekomen uit een kruising van Tulipa 'Aafke' en Tulipa 'Holland Queen'. Het veredelingsproces van Tulipa 'Groei & Bloei 150' door Holland Bolroy Market uit Heiloo heeft 18 jaar geduurd. De nieuwe tulp is geschikt voor toepassing in de tuin en als snijbloem.

'Groei & Bloei 150' nu te koop! Wil jij verzekerd zijn van een voorjaar met de nieuwe, zacht oranje tuintulp Tulipa 'Groei & Bloei 150' in de tuin? We starten de voorverkoop met een speciale jubileumprijs van € 11,25 voor 25 bollen. Bestel nu alvast [hier](#) je pakket!

Als je meer wilt weten over het ontstaan van onze vereniging, neem dan eens een kijkje dmv onderstaande link:

<https://www.groei.nl/actueel/nieuws/het-levensverhaal-van-groei-bloei>

Social media

Op onze website staan al onze activiteiten en nieuwtjes! <https://nofriesland.groei.nl>
Onze facebooksite is tijdelijk buiten gebruik.

Mocht u foto's of andere zaken op de website willen plaatsen dan kunt u contact opnemen met Helma Sjamaar: hsjamaardupuis@hotmail.com

Bestuurssamenstelling en Activiteiten

Bestuur:

Functie	Naam	
Voorzitter	Vacant	
Secretaris	Marion de Wal	info@nofriesland.groei.nl
Penningmeester	Romkje de Hoop	dehoop@romkje.frl
Algemeen lid	Yda van der Wal	
Algemeen lid	Helma Sjamaar	hsjamaardupuis@hotmail.com

Functie	Naam	
Ledenadministratie	Romke Sibma	r.sibma2@knid.nl
Redactie	Tineke Adema	tinekeadema@hotmail.com
Webmaster	Helma Sjamaar	hsjamaardupuis@hotmail.com

Activiteiten	Naam	
Open tuinen	Marion de Wal	info@nofriesland.groei.nl
Workshops	Romkje de hoop	dehoop@romkje.frl
Excursies	Yda van der Wal	0519-561690
	Tineke Adema	tinekeadema@hotmail.com
Bloemschikken	vacant	
Tuinliefhebbersclubje	Helma Sjamaar	hsjamaardupuis@hotmail.com
Plantenruilmarkt	Marion de Wal	info@nofriesland.groei.nl